

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118010176
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2118010176.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného X. B., nar. XX.XX.XXXX v K., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 34T/6/2018-288 zo dňa 10.02.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.05.2021 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného X. B., nar. XX.XX. XXXX z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 34T/6/2018-288 zo dňa 10.02.2020 bol obžalovaný X. B., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom F. č. XXX uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

dňa 25.01.2017 asi o 14:00 hod v K. na ulici K. v smere od ulice Z. viedol ako vodič osobného motorového vozidla zn. Audi A8 s ev. číslom TT884EU, pričom pri križovatke ulíc K. a B. nedal prednosť chodkyni maloletej H.P. narodennej v roku XXXX predchádzajúcej cez priechod pre chodcov v smere od areálu nemocnice k predajni Jednota, následkom čoho s vozidlom s pravým predným zrkadlom narazil do ľavej strany tela chodkyne, čím maloletá H.P. utrpela ťažké zranenia, a to pomliaždenie, hematóm a odreninu čelovej oblasti hlavy vľavo, krvácanie pod tvrdú plenu (SDH - subdurálny hematóm) v čelovej oblasti vľavo, pomliaždenie a krvácanie do mozgu v čelovej oblasti vľavo, viac úlomkovú zlomeninu ľavej čelovej kosti s posunom úlomkov a krvácaním do čelovej a čuchovej prínosovej dutiny, zlomeninu chirurgického krčka ľavej ramennej kosti s posunom úlomkov s dobou liečby 4 až 6 mesiacov, čím svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. e), písm. f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanému podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému určil skúšobnú dobu v trvaní 36 (tridsaťšesť) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 3 (tri) roky.

O náhrade škody rozhodol okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku tak, že obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava - Petržalka, 851 04, IČO: 35 937 874, škodu vo výške 12.883,42- eur, poškodenej O. X., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom T. V. XX, K. škodu vo výške 13.245,- eur. Zároveň podľa § 288 ods.

2 Trestného poriadku poškodenú O. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. V. XX, K. odkázal so zvyškom náhrady škody na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 288-296.

Z obsahu spisu vyplýva, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava podala dňa 19.01.2018 na Okresný súd Trnava obžalobu na obžalovaného pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na skutkovom základe obžaloby bez jeho zmeny. Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, splnomocnenkyne poškodenej, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to nákladmi na poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej maloletej, zápisnicou o výsluchu poškodenej z prípravného konania, výsluchu svedka - brata poškodenej z prípravného konania, odpisom z registra trestov na obžalovaného, výpisom z registra priestupkov na obžalovaného, záznamom dopravnej nehody, zápisnicou o obhliadke miesta nehody, ako aj znaleckými posudkami znalcov Ing. Martina Lukášika, Ing. Ľubomíra Huju, PhD., MUDr. Mariána Nosáľa. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Okresný súd si pre rozhodnutie osvojil závery znaleckého posudku Ing. Martina Lukášika, práve preto, že tento znalec v znaleckom posudku spracoval i možnosti zabránenia vzniku dopravnej nehody, na rozdiel od znaleckého posudku znalca Ing. Ľubomíra Huju PhD.. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že príčinou dopravnej nehody bola tak nesprávna technika chôdze poškodenej ako aj nesprávna technika jazdy obžalovaného ako vodiča. Pokiaľ však ide o obžalovaného, jeho výpovede vo vzťahu k priebehu nehody znalec označil ako nepravdepodobné a vysoko nepravdepodobné. K dopravnej nehode došlo a priechode pre chodcov, pričom obžalovaný vzhľadom na svoj vek, dĺžku vodičského oprávnenia a vodičské skúsenosti nielenže mohol ale mal dbať na zvýšenú opatrnosť voči poškodenej - maloletemu dieťaťu. Poškodená v čase dopravnej nehody nemala ani 10 rokov, v tomto veku nebolo možné spravodlivo očakávať, že poškodená správne odhadne rýchlosť vozidla. Práve naopak, zvýšenú pozornosť mal dodržať práve obžalovaný, jeho povinnosťou bolo usúdiť, že poškodená chce použiť priechod pre chodcov, mal pohybu poškodenej venovať potrebnú pozornosť, znížiť rýchlosť. To, že poškodená vstupom na priechod pre chodcov vytvorila kolíznu situáciu nemá vplyv na zavinenie obžalovaného. Svojím konaním obžalovaný okrem iného porušil dôležitú povinnosť v zmysle § 138 písm. h) Trestného zákona, pričom skutok spáchal z vedomej nedbanlivosti v zmysle § 16 písm. a) Trestného zákona.

Pokiaľ ide o trest, okresný súd pri ukladaní trestu zohľadnil spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, poľahčujúce ako aj priťažujúce okolnosti. U obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, nezistiac žiadnu priťažujúcu okolnosť. Preto postupom podľa § 38 ods. 2 a ods. 3 Trestného zákona znížil hornú hranicu trestnej sadzby o 1/3 tak, že trest ukladal v upravenej trestnej sadzbe 1 rok až 3 roky a 8 mesiacov. Okresný súd mal za to, že obžalovanému nie je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, s podmienečným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 36 mesiacov. Vzhľadom na závažné porušenie dopravných predpisov okresný súd uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 3 rokov.

O náhrade škody okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný bezprostredne po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní (č.l. 287 rub), a to voči všetkým výrokom ako aj konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo. Odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu na (č.l. 299).

Obžalovaný namieta postup okresného súdu, keď neprihliadol na znalecký posudok č. 31/2018 z dôvodu, že tento neobsahuje možnosť obžalovaného zabrániť kolízií s poškodenu, pričom o výhradách obžalovaného neupovedomil. Pokiaľ by obžalovaný mal vedomosť o tom, že súd pri rozhodovaní z uvedeného dôvodu na tento znalecký posudok neprihliadne, zabezpečil by jeho doplnenie o uvedený nedostatok. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zjavné, prečo okresný súd okrem možnosti zabránenia dopravnej nehode obžalovaným neskúmal aj možnosť zabránenia dopravnej nehody poškodenu. Poukazuje na to, že obaja znalci sa zhodli v tom, že rozhodujúcou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika chôdze poškodenej. Podľa názoru okresného súdu mal

obžalovaný riskovať stratu ovládateľnosti vozidla, kedy by sa mohol dostať do nekontrolovateľnej situácie (šmyku, otočky, prevrátenia) v dôsledku čoho by následky dopravnej nehody mohli byť niekoľkonásobne závažnejšie, až smrteľné. Okresný súd nebol oprávnený svojim postupom znevážiť celý znalecký posudok č. 31/2018, a to za situácie, kedy bol tento vypracovaný v technickej oblasti, ku ktorej sú potrebné odborné znalosti z oblasti cestnej dopravy, techniky a dynamiky. Pokiaľ ide o výpoveď maloletej poškodenej o priebehu dopravnej nehody pokiaľ ide o miesto, na ktorom stála, okresný súd so osvojil to, že maloletá stála na mieste, kde začínajú biele čiary, t.j. stála na krajnici. Obaja znalci však konštatovali, že maloletá poškodená stála na chodníku pred priechodom pre chodcov. Samotná poškodená vo svojej výpovedi uviedla, že stála na chodníku pred priechodom pre chodcov. Okresný súd si sám upravil dôkazy a tieto interpretoval v rozpore s ich obsahom, to všetko v neprospech obžalovaného. Maloletá sama jednoznačne uviedla, že stála pred priechodom pre chodcov, pričom pokiaľ by súd mal pochybnosti o tejto otázke, mal možnosť maloleť predvolať a vypočuť ju, čo však neurobil. Namiesto toho nahradil jej vyjadrenie svojimi ničím nepodloženými úvahami. Podľa obžalovaného sú tu pochybnosti o tvrdení poškodenej o tom, že sa táto pred vstupom na priechod pre chodcov pozrela vľavo, vpravo a ešte raz vľavo, pretože pokiaľ by sa tak stalo, bezpochyby by musela vidieť vozidlo obžalovaného. Poškodená však uviedla, že žiadne vozidlo nevidela. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že poškodená nestála na krajnici, ale stála na chodníku pred priechodom pre chodcov, pričom pri vstupe na priechod pre chodcov sa nepresvedčila, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Obžalovaný ďalej poukazuje na § 4 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 8/2009 Z.z., ktoré je len všeobecným pravidlom pričom toto nie je možné aplikovať na každú situáciu v doprave. Toto ustanovenie je zároveň potrebné vnímať izolovane od § 53 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. Tento zákon však všeobecnú povinnosť vodiča predvídať každé porušenie povinnosti chodcov neobsahuje a rovnako nie je možné od vodiča spravodlivo žiadať, aby vždy a za každých okolností predvídal každé porušenie povinnosti každého chodca, cyklistu, dôchodcu, dieťaťa. Okresný súd sa nezaoberal ani tým, prečo sa maloletá poškodená pred vstupom na priechod pre chodcov nepresvedčila, či vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku prejsť bezpečne. Navyše poukazuje aj na to, že obžalovaný pred dopravou nehodou nemal žiadnu vedomosť o veku maloletej poškodenej, preto nemohol vedieť, že táto nevyhodnotí situáciu na vozovke správne. Predpokladá, že maloletá takmer denne chodila po rovnakej trase, mala vedieť ako sa má správať chodec. Pokiaľ ide o znalecký posudok č. 20/2017, v tomto smere si okresný súd opätovne vybral závery, ktoré svedčali v neprospech obžalovaného a prispôbil ich dôkaznej situácii. Zo záznamu dopravnej nehody je zrejmé, že obžalovaný sa snažil stretu s poškodenou vyhnúť nielen brzdením ale aj zmenou jazdy smerom doľava, pričom aj napriek tomuto manévru zasiahol poškodenú pravým spätným zrkadlom. Obžalovaný má 60 rokov, ide o bežného vodiča, nejde o automobilového pretekára. Nestotožňuje sa ani s vyhodnotením odstránenia rozporov vo výpovedí obžalovaného, ktorú zmenu okresný súd považoval za nevierohodnú. Poškodená v prípravnom konaní uviedla, že stála pred priechodom pre chodcov, na mieste, kde začínajú biele čiary. Obžalovaný videl poškodenú stáť na chodníku pred priechodom pre chodcov a nie na samotnom priechode, pričom pokiaľ ide o nepatrné rozpory vo výpovedi, išlo len o nepresnosť vo vyjadrovaní, ktorú ani vyšetrovateľ nepovažoval za potrebné bližšie objasniť. Obžalovaný sa nestotožňuje ani s posúdením zavinenia obžalovaného. Aj napriek tomu, že obaja znalci konštatovali ako príčinu kolízie správanie sa poškodenej, ktorá nesprávne vyhodnotila situáciu na vozovke, okresný súd pričítal zavinenie práve obžalovaného. Okresný súd sa vôbec nezaoberal princípom obmedzenej dôvery v doprave, podľa ktorého sa vodič motorového vozidla môže spoliehať na to, že ostatní účastníci, a to aj chodci budú dodržiavať pravidlá cestnej premávky. Obžalovaný nevytvoril kolíznu situáciu, jeho technika jazdy nebola tým prvkom nehodového deja, ktorý bol pre vznik dopravnej nehody rozhodujúci. Je síce pravdou, že obžalovaný mohol dopravnej nehode zabrániť, to by však bolo možné len intenzívnym brzdením, pričom ale ako uviedol znalec Ing. Lukášik, takéto prudké brzdenie je vždy rizikom pre vodiča. Aj napriek tomu, že obaja znalci konštatovali ako príčinu nehody nesprávnu techniku chôdze poškodenej, okresný súd túto skutočnosť nijako nezohľadnil pri rozhodnutí o náhrade škody. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril zákonný zástupca maloletej poškodenej, poukazuje na závery znalca Ing. Lukášika, ktorý označil výpoveď obžalovaného o priebehu dopravnej nehody ako nepravdepodobnú. Výsledky znaleckého dokazovania nasvedčujú tomu, že poškodená maloletá po priechode pre chodcov prechádzala, následne zastavila a uskočila, pričom ju zachytilo vozidlo obžalovaného. Poukazuje tiež na to, že vodič motorového vozidla je aj počas prudšieho brzdenia chránený práve vozidlom, avšak chodec nie. Podľa jej názoru okresný súd náležite odôvodnil svoje

rozhodnutie, toto rozhodnutie plne rešpektuje všetky zásada trestného konania a považuje ho za spravodlivé.

Dňa 04.06.2020 bolo odvolaciemu súdu doručené doplnenie odvolania obžalovaného o Dodatok č. 20/2020 k Znaleckému posudku č. 31/2018. Obsahom tohto doplnenia je zodpovedanie na otázky, či mohol vodič motorového vozidla (obžalovaný) dopravnej nehode zabrániť a tiež či mohla zabrániť dopravnej nehode maloletá poškodená. Okrem uvedeného doplnenie obsahuje totožné námietky a skutočnosti ako odvolanie.

K doplneniu odvolania sa vyjadril zákonný zástupca poškodenej, ktorý namietal, že znalec Ing. Huja sa pri vypracovaní doplnenie znaleckého posudku opieral výlučne o priebeh nehody prezentovaný obžalovaným. Nezohľadnil skutočnosti, ktoré uviedla poškodená o tom, ako vošla na priechod pre chodcov, následne vozidlo obžalovaného uskočila. Rovnako poukazuje na nezrovnalosť, kedy znalec v posudku uvádza o strete poškodenej s pravou bočnou časťou vozidla zadných dverí, pričom ale ku kolízii došlo s prednou časťou vozidla obžalovaného (predné pravé spätné zrkadlo). Znalec v tomto posudku nepracoval so simuláciou priebehu tak, ako uviedol obžalovaný a poškodená. Doplnenie znaleckého posudku považuje za tendenčné a účelovo vyhotovené v jeho prospech. Naproti tomu znalecký posudok znalca Ing. Lukášika posudzuje priebeh nehody podľa oboch strán, t. j. aj podľa obžalovaného a tiež podľa poškodenej. Postoj obžalovaného k celej veci dáva obraz o jeho osobe, ako aj o tom, že tento nie je schopný akceptovať súdne rozhodnutie a prevziať zodpovednosť za spáchaný skutok. Zranenia, ktoré obžalovaný spôsobil maloletej ju obrali o rok života, maloletá utrpela ťažké zranenia, obžalovaný jej spôsobil doživotné obmedzenia v bežnom živote, nenaplnenie jej snov.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 18.05.2021 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu a tiež splnomocnenkyne maloletej poškodenej, zároveň v neprítomnosti splnomocnenca poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s.. Odvolací súd na verejnom zasadnutí oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovaného, doplnením odvolania, vyjadrením poškodenej, odpisom registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Splnomocnenkyňa poškodenej sa v plnom rozsahu stotožnila s napadnutým rozsudkom, považuje ho za správny, zákonný a spravodlivý. Obhajca obžalovaného poukázal na príčinu dopravnej nehody, a to nesprávnu techniku chôdze poškodenej, t. j. poškodená spôsobila kolíznu situáciu. Na to, aby obžalovaný zabránil nehode by musel brzdiť takým intenzívnym spôsobom, že by riskoval stratu kontroly nad vozidlom. Takýto spôsob brzdzenia nemožno od vodiča očakávať. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, alternatívne obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Obžalovaný sa nevyjadril.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o vine obžalovaného okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval. Zároveň trest uložený obžalovanému považuje sa primeraný, zákonný a spravodlivý. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na skonštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Najpodstatnejšou a rozhodujúcou námietkou obžalovaného bola tá, ktorou poukazuje na to, že jedinou a rozhodujúcou príčinou kolízie obžalovaného s poškodenou bola nesprávna technika chôdze poškodenej, ktorá obžalovanému vytvorila prekážku v jazdnej dráhe v dôsledku čoho došlo k zrážke, poukazujúc pritom na závery znaleckého posudku č. 20/2017 znalca Ing. Martina Lukášika ako aj znaleckého posudku č. 31/2018 znalca Ing. Ľubomíra Huju PhD.

Ako prvé odvolací súd rovnako ako okresný súd konštatuje, že v danom prípade je nutné vychádzať práve zo znaleckého posudku znalca Ing. Martina Lukášika č. 20/2017, hoci sa so znaleckým posudkom č. 31/2018 v zásade v podstatných otázkach nelíšili. Je pravdou, že znalec označil ako príčinu dopravnej nehody nesprávnu techniku chôdze poškodenej tak, že poškodená maloletá vytvorila v jazdnej dráhe obžalovaného prekážku v dôsledku čoho došlo ku zrážke. Znalec však (a na to obžalovaný absolútne opomína) zároveň nevylúčil zavinenie obžalovaného, pričom konštatoval, že obžalovaný oneskorene reagoval na poškodenú, ktorá sa v čase kolízie nachádzala práve na priechode pre chodcov, ktoré miesto predstavuje pre chodcov akúsi ochrannú zónu. Obžalovaný poškodenú vzhliadol v čase, kedy sa táto na priechode pre chodcov už pohybovala, prešla značnú časť priechodu, pričom obžalovaný už zrážke nedokázal zabrániť. Obžalovaný si závery znalca vykladá jednostranne, tak aby svedčali o jeho nevine a zodpovednosť za vznik dopravnej nehody pričítava práve maloletej poškodenej. Takýto záver nemožno akceptovať, k čomu je nutné podotknúť to, že okrem oneskorenej reakcie obžalovaného ako vodiča, poškodená obžalovanému nevytvorila náhlu prekážku. Znaleckým skúmaním nebolo preukázané, že by poškodená na priechod pre chodcov znenazdajky vošla, už vôbec nie to, že by sa rozbehla a utekala. V takom prípade by k stredu vozidla s poškodenou došlo v nárazníkovej zóne, nie bočnou časťou vozidla (spätným zrkadlom).

Pokiaľ ide o závery znaleckého skúmania, znalec konštatoval, že obžalovaný išiel pravdepodobne v rozhodnej dobe primeranou rýchlosťou (cca 49-51 km/hod), avšak túto skutočnosť nebolo možné celkom jednoznačne verifikovať, pričom pripustil tiež to, že obžalovaný mohol ísť aj rýchlosťou nad 50 km/hod. Obžalovaný sa bránil tým, že nemohol predpokladať, že poškodená náhle vstúpi na priechod pre chodcov, túto obranu však nemožno prijať. Aj napriek tomu, že obžalovaný išiel pravdepodobne primeranou rýchlosťou, nachádzal sa bezprostredne pred miestom označenom bielymi pruhmi zároveň označeným zvislou dopravnou značkou „Priechod pre chodcov“, ktorá upozorňuje na právo prednostného prechodu chodca. Jeho povinnosťou v danej chvíli bolo svoje vozidlo primerane spomaliť, ak nie úplne zastaviť, umožniť tak poškodenej plynulý a bezpečný prechod cez cestu, poškodenú nielenže neohroziť ale ani neobmedziť, o to viac, že keď sám videl, že pred priechodom pre chodcov sa nachádza maloleté dieťa (podľa výpovede obžalovaného „dievča“). Nemožno sa dovolávať toho, že poškodená ako maloleté 9 ročné dieťa vie dostatočne predvídať a zhodnotiť dopravnú situáciu a tým prenášať zodpovednosť práve na poškodenú.

Zo znaleckého posudku znalca Ing. Martina Lukášika vyplýva tiež to, že priebeh kolízie tak ako vypovedal obžalovaný sa javí ako nepravdepodobný. Znalec pripustil verziu, ktorú uviedla poškodená, a to, že pred vozidlom obžalovaného zastavila a uskočila, čím sa chcela stretu vyhnúť, pričom obžalovaný ju zachytil spätným zrkadlom. Takémuto priebehu nehodového deja plne zodpovedá to, akou časťou vozidla obžalovaný poškodenú zachytil. Pri analýze toho, či a akým spôsobom mohol obžalovaný nehode zabrániť znalec konštatoval, že obžalovaný mohol zrážke zabrániť prudkým brzdením. Tu je treba mať na zreteli, že v prípade prudkého brzdenia obžalovaným by za istých okolností mohlo dôjsť ku škode, avšak s najväčšou pravdepodobnosťou majetkovej škode na motorovom vozidle, pričom v prípade stretu motorového vozidla s poškodenou k neprimerane závažnejšiemu následku na zdraví, k čomu nakoniec aj došlo.

Neobstojí ani obrana obžalovaného o tom, že poškodenú vzhliadol na chodníku pred prechodom pre chodcov, pretože v prípravnom konaní spontánne uviedol, že poškodená stála na priechode pre chodcov, pričom túto rozpornosť odôvodnil len jazykovým výkladom. V prípravnom konaní obžalovaný tiež uviedol to, že poškodenú vzhliadol už približne 20-25 m pred priechodom pre chodcov, nevenoval jej však pozornosť. Na hlavnom pojednávaní už svoju výpoveď aj v tejto časti zmenil tak, že sa na poškodenú stojacu na chodníku pozeral po celý čas jazdy. Tieto zmeny výpovede odvolací súd považuje za účelové, v snahe docieľiť pre obžalovaného priaznivejšie postavenie pokiaľ ide o otázku zavinenia.

Porušenie povinnosti obžalovaného podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov je dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov.

Pojem „dať prednosť“ pritom v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. znamená povinnosť účastníka cestnej premávky počínať si tak, aby ten kto má prednosť, nemusel náhle zmeniť smer alebo rýchlosť pohybu. Preto podľa názoru odvolacieho súdu bolo základnou povinnosťou obžalovaného mať na zreteli, že je jeho právnou povinnosťou dať prednosť poškodenej ako chodkyni na priechode pre chodcov a tomu prispôbiť aj rýchlosť jazdy pred dopravným značením vyznačeným priechodom pre chodcov.

Vyššie uvedený záver potvrdzujú aj závery judikatúry, podľa ktorých „Voči chodcovi, ktorý už vstúpil do vozovky na vyznačenom prechode a správa sa spôsobom stanoveným v ustanovení § 42 ods. 7 vyhl. č. 100/1975 Zb. (mieni cez priechod pre chodcov prejsť), je vodič motorového vozidla povinný sa správať tak, aby neohrozil jeho bezpečnosť. Vodič motorového vozidla si preto nesmie svojou jazdou vynucovať prednosť pred chodcom spôsobom, ktorý ho ohrozuje ani sa spoliehať na to, že chodec mu dá prednosť, pokiaľ to chodec neurobí celkom jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností. (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 10. 12. 1976 sp. zn. 6 Tz 61/76, prevzaté do Zbierky zákonov SR ako judikát R 13/1978)

Pokiaľ ide o povahu dopravného riešenia situácie v mieste dopravnej nehody, treba k tomu uviesť, že v danom prípade o frekventovanú cestu, priechod pre chodcov sa nachádzal bezprostredne pred križovatkou v tvare „T“, rovnako pri potravinách a reštaurácií, ako aj obytnej zóne rodinných domov. Už len tieto faktory svedčia o tom, že aj napriek maximálnej povolenej rýchlosti v danom úseku bolo potrebné dbať na zvýšenú opatrnosť a predvídať pohyb chodcov ako vozidiel prichádzajúcich z vedľajšej cesty križovatky. Obžalovaný podľa svojich slov cestu poznal, touto cestou jazdil približne 12 rokov do práce, musel mať vedomosť o pohybe chodcov nielen popri hlavnej ceste ale aj pri prechádzaní cez vozovku. K nehode došlo v čase približne o 14:00 hod, poveternostné podmienky boli priaznivé, viditeľnosť nebola znížená. Obžalovanému nič nebránilo v tom, aby si poškodenú na prechode pre chodcov všimol a umožnil jej bezpečne prejsť cez cestu.

Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť to, že chodec ako účastník cestnej premávky je sám o sebe zraniteľnejším účastníkom cestnej premávky, oproti vodičovi motorového vozidla, ktorá je chránený samotným vozidlom. O to viac potom treba dbať na ochranu chodcov, keď ide o osoby maloleté, staršie či zdravotne postihnuté, u ktorých už bez ďalšieho možno automaticky predpokladať nepredvídateľnosť ich konania.

K uvedenému odvolací súd poukazuje aj na závery judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky použiteľné aj na danú trestnú vec, podľa ktorej „Zvýšená ochrana chodce ako účastníka silničného provozu je patrná i z judikatury Ústavního soudu. Ústavní soud v Nálezu ze dne 11. 06. 2015, sp. zn. III. ÚS 674/15 neshledal, že by bylo porušením práv a svobod řidičů, pokud zákonodárce vytváří chráněný prostor (např. přechod přes vozovku), v němž musí řidič bez dalšího přítomnost chodce, jako zásadně slabšího a zranitelnějšího účastníka (přesto však rovněž účastníka silničného provozu též s právy a povinnostmi), předpokládat, nepřesvědčí-li se svými smysly o opaku, tedy není zjevně nespravedlivé požadovat po řidiči, aby předvídal, že chodec vstoupí do vozovky v době, kdy sám nemá o stavu celé vozovky přehled, tedy stanovení povinnosti předvídat náhlý přechod chodce zpoza jiného automobilu, blokujícího polovinu přechodu.“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3 Tdo/894/2016 zo dňa 27.07.2016).

Vo vzťahu k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z. možno konštatovať to, že zákonodarca pri zakotvení tohto ustanovenia do platného a účinného právneho poriadku nepochybne prezumoval podstatné zníženie, či už fyzických alebo psychických schopností maloletých osôb, starších osôb, hendikepovaných osôb či inak oslabených, z ktorého dôvodu v rámci zakotvenia povinností vodiča osobitne uložil povinnosť vodičom dbať zvýšenú opatrnosť aj voči týmto osobám. Táto povinnosť teda znamená, že vodič je povinný osobitne sledovať, či sa tieto osoby zúčastňujú cestnej premávky a zároveň predpokladať, že tieto osoby môžu konať nepredvídateľne, s čím vodič musí bezpochyby vopred počítať. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu obžalovanému nebránil žiadne objektívne prekážky v možnosti zistiť, že poškodenej je maloletou osobou v zmysle § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z., v dôsledku čoho bol obžalovaný osobitne povinný sledovať správanie poškodenej v cestnej premávke a počínať si tak (bezpodmienečne potrebným znížením rýchlosti pred priechodom pre chodcov), aby nedošlo k zraneniu poškodenej.

Vzhľadom na vyššie uvedené tak za žiadnych okolností nemožno súhlasiť s tým, že poškodená ako maloleté 9 ročné dieťa malo situáciu na ceste a rýchlosť vozidla obžalovaného správne odhadnúť a počínať si tak, aby vstúpila na prechod pre chodcov bezpečne. Poškodená vstúpila na vozovku v mieste, ktoré požíva oproti vodičom motorových vozidiel (s výnimkou električiek) osobitnú ochranu. Pokiaľ si obžalovaný nebol istý, či poškodená na prechod pre chodcov vstúpiť mieni, z opatrnosti mal rýchlosť znížiť, v ideálnom prípade pred priechodom pre chodcov zastaviť tak, aby maloletú ani len neohrozil.

K námietke obžalovaného o tom, že v čase kolízie nevedel a ani nemohol vedieť odhadnúť vek poškodenej mu odvolací súd pripomenie obsah jeho výpovede z hlavného pojednávania zo dňa 11.12.2018 (zápisnica na č.l. 239). Na tomto pojednávaní obžalovaný na otázku súdu, či v čase kedy sa blížil k priechodu pre chodcov videl, alebo vedel, že sa v osobe poškodenej jedná o maloletú osobu tento doslovne odpovedal : “Áno, musel som to vedieť, nakoľko mala na sebe školskú tašku na chrbte.” K uvedenému je potrebné dodať to, že nielen školská taška poškodenej bola akýmsi indikátorom toho, že sa jedná o maloletú osobu (v tom čase len 9-ročné dieťa), ale i samotný vzrast maloletej, ktorá v čase kolízie merala približne 140 cm, v dôsledku čoho ju nebolo možné zameniť s inou - dospelou osobou.

Pokiaľ ide o obžalovaným doplnené odvolanie o Dodatok č. 20/2020 k Znaleckému posudku č. 31/2018 vypracovaného znalcom doc. Ing. Ľubomírom Hujom, PhD., odvolací súd na závery doplnenia síce prihliadol, avšak nevyhodnotil ich v prospech obžalovaného. Tento znalec pri vypracovaní Dodatku opätovne vychádzal zo skutočností uvádzaných výlučne obžalovaným, bez zohľadnenia výpovede o priebehu nehody maloletou poškodenou, v dôsledku čoho sa javia jeho závery ako jednostranné, práve v prospech obžalovaného. Znalec vychádzal z predpokladanej rýchlosti 50 km/hod, ktorou mal údajne obžalovaný v rozhodnom čase viesť motorové vozidlo, pričom aj túto skutočnosť si osvojil výlučne z výpovede obžalovaného. Samotnú rýchlosť akou išiel obžalovaný v danom úseku pritom nebolo možné jednoznačne určiť, nakoľko obžalovaný vozidlo nenechal odstavené na mieste nehody, hoci tak pre náležité objasnenie nehody urobiť mal. Za ospravedlňujúce nemožno považovať ani to, že s vozidlom manipulovať preto, aby maloletú poškodenú odviezol do nemocnice. Bolo povinnosťou obžalovaného privolať rýchlu zdravotnícku pomoc (tzv. RZP), ktorá má bezpochyby právo prednostnej jazdy, to zn., že by na mieste dopravnej nehody bola podstatne skôr, a to aj vzhľadom na vzdialenosť miesta nehody od zdravotníckeho zariadenia. Znalec v posudku nijako neriešil možný priebeh nehody tak, ako to opísala poškodená (nezohľadnil jej výpoveď o tom, že v čase kolízie sa ustúpila a odskočila, aby sa vyhla stretu s vozidlom obžalovaného, tiež to, že išla po strednej časti prechodu pre chodcov, že sa v čase nehody nachádzala v prvej polovici prechodu pre chodcov). Pokiaľ ide o závery tohto dodatku, znalec označil ako miesto zrážky na vozidle obžalovaného s maloletou zadnú časť pravej strany (pravé zadné dvere), hoci z vykonaného dokazovania, najmä s poukazom na výpovede obžalovaného ako aj poškodenej je celkom zrejmé, že obžalovaný poškodenú zachytil pravým spätným zrkadlom, pričom poškodená bola v podstate ihneď zrazená k zemi a nebola šanca, aby narazila o zadnú časť vozidla obžalovaného. Všetky vyššie uvedené rozpornosti svedčia o neobjektívnych, čiastočne jednostranne formulovaných záveroch v prospech obžalovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu možno uzavrieť, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku tak, ako mu je kladené obžalobou za vinu. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že poškodená, ako slabší a bezbrannejší účastník cestnej premávky vytvorila na priechode pre chodcov obžalovanému prekážku, ktorá aj pre oneskorenú reakciu obžalovaného vyústila do kolízie, ktorou došlo k ťažkým zraneniam maloletej poškodenej s trvalými následkami do konca života.

Skutok spáchal porušením dôležitej povinnosti pri premávke na cestách v zmysle § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorým sa v zmysle judikátu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline č. Jtk 3/2013, prijatom dňa 12.03.2013 rozumie najmä také porušenie povinnosti vodiča motorového vozidla, ktoré so zreteľom na silu, rýchlosť a hmotnosť môže mať za následok vážnu dopravnú nehodu s následkami na ľudskom živote a zdraví a ktoré podľa všeobecnej skúsenosti takéto následky skutočne máva. Pri ich vedení musí vždy platiť zvýšená opatrnosť vodiča, pretože vozidlá predstavujú podstatne vyššie riziko a ohrozenie okolia a možný vznik nenapraviteľného následku.

Vo vzťahu k výrokom o trestoch najvyšší súd sumárne uvádza, že trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona.

Tým je určená jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má zákon pôsobiť na ochranu spoločnosti, tak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v páchaní trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) ako aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti).

Pokiaľ ide o uloženie trestu, odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje so záverom okresného súdu o vzhľadnutí jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, za súčasnej absencie priťažujúcej okolnosti, v dôsledku čoho Správne potom okresný súd vychádzal z upravenej trestnej sadzby 1 rok až 3 roky a 8 mesiacov. Možno tiež súhlasiť s tým, že obžalovanému vzhľadom na okolnosti spáchania skutku, osobu obžalovaného a jeho minulosť ako aj spôsobený následok nebolo nutné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný. Doposiaľ bol 3 krát priestupkovo riešený, pričom v jednom prípade sa dopustil spáchania priestupku (prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti) po spáchaní tohto skutku, a to aj napriek tomu, že v súvislosti s vedením motorového vozidla došlo k spáchaniu skutku v tejto veci. Za primeraný trest možno považovať trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, ktorý je trestom pri dolnej hranici trestnej sadzby s podmienečným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 36 mesiacov. Takýto trest považuje odvolací súd za zákonný, spravodlivý a primeraný.

Vzhľadom na to, že k spáchaniu skutku došlo v priamej súvislosti s vedením motorového vozidla, nutné bolo tiež obžalovanému uložiť trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 3 rokov. Tu je potrebné dodať, že neuloženie tohto druhu trestu páchatelovi, ktorý sa dopustil spáchania trestného činu v súvislosti s porušením povinnosti v cestnej premávke by malo byť len výnimkou, odôvodnenou mimoriadnymi okolnosťami prípadu a doterajším spôsobom života páchatela. Odvolací súd konštatuje, že takého okolnosti v danej veci zistené neboli. Obžalovaný má vodičské oprávnenie približne od roku 1983, to znamená, že ide o skúseného vodiča, ktorý si primerane svojim vodičským skúsenostiam a zručnosťami mal počínať tak, aby svojou jazdou neohrozil iného účastníka cestnej premávky. Svojou jazdou spôsobil závažný následok v podobe ťažkej ujmy na zdraví maloletého dieťaťa, s trvalými následkami do konca života. Poškodená bola po dlhšiu dobu ako 42 dní obmedzená v bežnom spôsobe života, nielen pri bežných činnostiach, ale i vo vzťahu k povinnej školskej dochádzke, následným rehabilitáciám, ktoré trvali ešte ďalší rok po skutku. Následky sa prejavili aj v rodinnom živote maloletej a jej rodičov, ktorí museli zabezpečovať zdravotnú starostlivosť o maloletú, hradiť náklady spojené s liečbou.

Pokiaľ ide o náhradu škody, obžalovaný síce napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, avšak vo vzťahu k výroku o náhrade škody namietal len zohľadnenie zavinenia poškodenej na dopravnej nehode. Tejto námietke (aj s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu) nemožno vyhovieť, škoda v rozsahu v akom bola okresným súdom poškodeným priznaná bola poškodenými uplatnená riadne a včas, a tiež relevantne preukázaná. Na tomto mieste sa javí za potrebné dodať to, že na rozdiel od obžalovaného, ktorému vznikla len majetková škoda na vozidle, maloletá poškodená utrpela ťažkú ujmu na zdraví, po dobu jedného roka bola obmedzená v riadnom spôsobe života, utrpela závažné zranenia, pričom následky bude znášať do konca života v podobe rôznych obmedzení. Následky na zdraví maloletej mali pritom dosah nielen na samotnú poškodenú, ale i na rodinu poškodenej. Požiadavka obžalovaného o zohľadnení zavinenia maloletej poškodenej pri rozhodovaní súdu o náhrade škody sa v tomto prípade javí ako absolútne príkry rozpor s dobrými mravmi a princípmi spravodlivosti a dobra vôbec.

Záverom odvolací súd v reakcii na rozsiahle námietky podané obžalovaným uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B, tiež R 68/2008- I, rozsudok G. z 9. decembra 1994 vo veci Q. R. proti Španielskemu kráľovstvu.).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku a tiež § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.